

УДК 339.138

Кошелінський М.Ю. - ст. гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Науковий керівник: к.т.н., доцент Вовк Ю.Я.

Підвищення ефективності використання основних фондів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку. Основні фонди — це матеріальні цінності, що використовуються у виробничій діяльності підприємства понад один календарний рік з початку введення їх в експлуатацію.

Виробничі основні фонди є частиною основних фондів, яка бере участь у процесі виробництва тривалий час, зберігаючи при цьому натуральну форму. Вартість основних виробничих фондів переноситься на вироблений продукт поступово, частинами, у міру використання. Поновлюються основні виробничі фонди через капітальні вкладення.

Інвестиційна криза в найбільшій мірі відбилася на діяльності фондоємних виробництв і, насамперед, машинобудування. Скорочення реального інвестування призвело до значного морального і фізичного зносу устаткування, внаслідок чого неможливо випускати конкурентноздатну продукцію і вийти з економічної кризи в цілому.

Теоретичні основи відтворення основних виробничих засобів знаходиться у постійному вдосконаленні і зміні у відповідності із зростанням впливу НТП та розвитком форм економічної діяльності.

Аналіз відтворювального процесу доводить, що інвестиції в оновлення зношених основних фондів промислових підприємств заблоковано. Це загрожує розпадом матеріально - технічної бази машинобудівних підприємств.

Криза накопичення, що спостерігається в Україні, призвела до того, що просте відтворення основних фондів стає вимушено головним, а можливість розширеного відтворення повинна визначатися по залишковому принципу. Такий напрямок повинен бути пріоритетним і в політиці відтворення основних фондів для підприємств. Оскільки, відшкодування основних фондів може бути повним і частковим, при формуванні відтворювальної структури інвестицій необхідно оптимізувати їхнє співвідношення, що в остаточному підсумку багато в чому визначає темпи і масштабність процесу відтворення основних фондів.

Останнім часом у діяльності машинобудівних підприємств сформований так званий "ремонтний" тип відтворення основних фондів, що негативно відбивається на віковому складі устаткування. Проте, відмова від капітальних ремонтів відразу ж зменшить терміни служби машин і устаткування у два рази, тому що протягом нормативного терміну служби майже усі вони проходять не менш одного капітального ремонту. Практика показує, що при виконанні такого ремонту на спеціалізованих ремонтних підприємствах його вартість не перевищує 20 - 30 % балансової вартості машин і устаткування і, як правило, по всіх показниках економічної ефективності, що враховуються, він вигідніший за придбання.

Таким чином, ремонт - об'єктивно необхідна частина процесу відтворення основних фондів машинобудівних підприємств.